

در زمین های آلوده را نیروهای خودی کاشتند. آیا این درست است؟ این همه ها در کدام مناطق کاشته شد؟

۹۸ درصد زمین های موجود در ایران را دشمن کاشته و بخشی از این ها باقیمانده بویژه در کردستان و آذربایجان غربی را دولت ایران به منظور حفاظت از پایگاه های دولتی کاشته که مقدارشان ناچیز است. ابعاد میدان حفاظتی خیلی کم است.

ولی چند مورد از این گونه حوادث در حالی همسین پایگاه های اتقایی افتاد. آیا بعد از پایان جنگ این مناطق پاکسازی نشد؟

اگر چه این مناطق پاکسازی شده، ولی می توان گفت به خوبی پاکسازی نشده است با جریانات جوی بر آن تاثیر گذاشته و باعث جابه جایی زمین شده است.

آیا درست است که عراق هیچ وقت نقشه های میمان های من را به ایران نداده است؟

بله، درست است. تمام بعد از جنگ از دادن نقشه خوداری کرده بعد از نادر موم که دولت جدید اعلام کرد چیزی در اختیار نداد. شاید هم این درست باشد، چون در جریان جنگ داخلی خیلی چیزها در عراقی از بین رفت. هر چند اگر حالا هم نقشه ها را می دادند، چندان کارایی نداشت، چون جریانات جوی باعث جابه جایی و تغییرات زیادی شده است.

بدون داشتن نقشه، تعداد میدان های من را شناسایی می کنید؟

مناطق آلوده دو بخش هستند. جاهایی که تحت تاثیر و در تصرف بوده که معلوم است. مناطق دیگر ما با استفاده از شواهدی مانند بقایای مین و اطلاعاتی که از جنگ باقی مانده است، شناسایی می شوند. در جاهایی هم که چنین شواهدی موجود نباشد، طبق استانداردها اقدام به شناسایی می کنیم.

در سواری های من و مهمات داخل شهرها متفرجه شده است، برای نمونه، چند سال پیش در «سرپل خداب» در کنار بیمارستان انفجاری افتاد انفجار چهار کودک کشته شدند.

استاندارد اصلی در اطلاع رسانی است و این است که افراد غیر کارشناسی اظهار نظر عرفی می کنند، تقصیری هم ندارند. در این حوادث معمولا مهمات باقی مانده از جنگ حادثه می آفریند و نه مین. یکی از دلایل آن دهانهای ناشناس است. برخی افراد این اجسام خطرناک را به ضایعات فرغی می دهند یا در جای دیگر می اندازند. چنانچه می کنند که این افراد هزینه آن را هم در دست اطلاع رسانی شده این مشکلات کمتر می شود.

سایم مرکز مین زدایی خیلی بدیدر پیروز می شود و اخیرا زبانی در این منتشر شده. دیگر ویلاهای مربوط به مین و آگاهی از خطرات آن اخیرا مربوط به راه اندازی را پوشش می دهند. چراغ ویلاها را بازگذاشته کرده اند. آیا این کجا آمد؟

هر ماه سال ۸۶ بعد از شهادت امیر خراسانی یکی از خشن گندنگان من بوجه شدم که کسی به این خبر توجهی نکرد. بعد همین دلیل تصمیم گرفتم مطلبی درباره شرح شهادت بنویسم و منتشر کنم. پیش از آن چندان به این کار یاد ندیده ام. باغچه های ویلاها هاشکل حرفی و مستر گرفت.

در طول سال های فعالیت تاب و بعنوان تخریب چی های و ناظر، به موارد عجیب و جالبی هم برخوردی؟

در شش ماه مشغول پاکسازی بودیم. به مین دشمنر قهقهه ای که خیلی خنده دار است (بتر خود خرید که کبکی کلش را نه درست کرده که ختم نگاشته بود.

سال ۹۰ هم اولین آن منطقه شیخ سلمه در کرمانشاه به ما اطلاع داد که هشت گلوله موسک کلینیاور در یک خانه پیدا کرده اند. گلوله ها را با سفید و بالای ستون گذاشته بودند، در هاجها هم در ابروی خانه آنتی روش می کردند. مرکز مین های این خانه را خرید و گلوله ها را از آن خارج کردیم.

امنیست است و محدودیت های برای حضور در خارج کشور دارد. نهاد ملی مین اگر زیر مجموعه وزارت دفاع نبوده، باز رویکرد امنیتی تحت الشعاع قرار نمی گرفت.

اساسا در روز آگاهی از خطرات مین، پیامی از جانب مسئولان اعلام نشده، در حالی که سال گذشته رئیس جمهوری در این روز پیام داد، فکر می کنید دلیل سکوت اسامه چه بود؟

برای ما مهم تعمیر انگیز بود. شاید به این دلیل بود که جشن پاکسازی همه استانها را برگزار کنیم. سال قبل آقای رئیسی، جشن مین مرکز مین زدایی اعلام کرد. ۹۹ درصد مناطق پاکسازی شده است. پس وقتی پاکسازی شده باشد، ضرورتی نمی بینیم. خطری مین را گوشزد کنیم.

ولی از بهمن ماه سال گذشته تا ۱۵ فروردین ۹۴ شاهد حوادث متعدد انفجار مین و کشته و زخمی شدن افراد نظامی و شهروندان عادی بودیم.

بصرفه دقیق همین طور است. حداقل آموزش های مربوط به مین، ما می توانیم در برنامه های ما باشد تا شهروندان از خطرات مین آگاه شوند. در ۱۵ روز اول سال جاری پنج خطی نظمی و یک شهروندی بود. این تفرج مین کشته شدند.

گفته می شود بخشی از این مین های کاشته شده حادثه شدند. قبل از این بارها مین و مواد منفجره باقی مانده از جنگ در پنج استان مرزی کردستان، خوزستان، آذربایجان غربی، کرمانشاه و ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

سال ۹۴ با خبر مرگ زوز طهور متش، دختر ۳۳ نفر از مجروحان و ۱۲ نفر از کشته ها در خوزستان عادی بودند. در اثر ۹۳ انفجار گلوله های روستای کمال باغ ناشناسینی کومار شد. ما مهادت است و مین موجود است. در منطقه سه تپان سومار هم پنج مین موجود است. در نهم فروردین، سرباز، جبار همتی در ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

سال ۹۴ با خبر مرگ زوز طهور متش، دختر ۳۳ نفر از مجروحان و ۱۲ نفر از کشته ها در خوزستان عادی بودند. در اثر ۹۳ انفجار گلوله های روستای کمال باغ ناشناسینی کومار شد. ما مهادت است و مین موجود است. در منطقه سه تپان سومار هم پنج مین موجود است. در نهم فروردین، سرباز، جبار همتی در ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

سال ۹۴ با خبر مرگ زوز طهور متش، دختر ۳۳ نفر از مجروحان و ۱۲ نفر از کشته ها در خوزستان عادی بودند. در اثر ۹۳ انفجار گلوله های روستای کمال باغ ناشناسینی کومار شد. ما مهادت است و مین موجود است. در منطقه سه تپان سومار هم پنج مین موجود است. در نهم فروردین، سرباز، جبار همتی در ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

سال ۹۴ با خبر مرگ زوز طهور متش، دختر ۳۳ نفر از مجروحان و ۱۲ نفر از کشته ها در خوزستان عادی بودند. در اثر ۹۳ انفجار گلوله های روستای کمال باغ ناشناسینی کومار شد. ما مهادت است و مین موجود است. در منطقه سه تپان سومار هم پنج مین موجود است. در نهم فروردین، سرباز، جبار همتی در ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

سال ۹۴ با خبر مرگ زوز طهور متش، دختر ۳۳ نفر از مجروحان و ۱۲ نفر از کشته ها در خوزستان عادی بودند. در اثر ۹۳ انفجار گلوله های روستای کمال باغ ناشناسینی کومار شد. ما مهادت است و مین موجود است. در منطقه سه تپان سومار هم پنج مین موجود است. در نهم فروردین، سرباز، جبار همتی در ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

سال ۹۴ با خبر مرگ زوز طهور متش، دختر ۳۳ نفر از مجروحان و ۱۲ نفر از کشته ها در خوزستان عادی بودند. در اثر ۹۳ انفجار گلوله های روستای کمال باغ ناشناسینی کومار شد. ما مهادت است و مین موجود است. در منطقه سه تپان سومار هم پنج مین موجود است. در نهم فروردین، سرباز، جبار همتی در ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

سال ۹۴ با خبر مرگ زوز طهور متش، دختر ۳۳ نفر از مجروحان و ۱۲ نفر از کشته ها در خوزستان عادی بودند. در اثر ۹۳ انفجار گلوله های روستای کمال باغ ناشناسینی کومار شد. ما مهادت است و مین موجود است. در منطقه سه تپان سومار هم پنج مین موجود است. در نهم فروردین، سرباز، جبار همتی در ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

سال ۹۴ با خبر مرگ زوز طهور متش، دختر ۳۳ نفر از مجروحان و ۱۲ نفر از کشته ها در خوزستان عادی بودند. در اثر ۹۳ انفجار گلوله های روستای کمال باغ ناشناسینی کومار شد. ما مهادت است و مین موجود است. در منطقه سه تپان سومار هم پنج مین موجود است. در نهم فروردین، سرباز، جبار همتی در ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

سال ۹۴ با خبر مرگ زوز طهور متش، دختر ۳۳ نفر از مجروحان و ۱۲ نفر از کشته ها در خوزستان عادی بودند. در اثر ۹۳ انفجار گلوله های روستای کمال باغ ناشناسینی کومار شد. ما مهادت است و مین موجود است. در منطقه سه تپان سومار هم پنج مین موجود است. در نهم فروردین، سرباز، جبار همتی در ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

از یک کنگره برگزار نکردند. تخریب چی ها چه آموزش ها دارند؟ آیا پروژ خادان در میدان مین می بینند؟ آیا پروژ خادان در میدان مین طبیعی است؟

حادثه در میدان مین همیشه اتفاق می افتد و چندان ارتباطی با آموزش ها ندارد. تمام تخریب چی ها آموزش می بینند و باید دارای مدرک معتبر از مرکز مین زدایی باشند.

به هر حال کار در میدان مین بر اساس استانداردهای انجام می شود. مثلا پیش از ساعت مین و در زمان خستگی و گرما ادامه فعالیت ممنوع است، ولی مین با برخی از مسودمان صحبت کرده ام که در اوج خستگی و گرما و در زمان برگشت به کمپ جا چار خادان شده اند. آیا نظارتی بر این کار نمی شود؟

استاندارد بین المللی مرکز مین زدایی وجود دارد و نهاد ملی مین آن را بومی سازی کرده و تمامی استانداردها و یگان های پاکسازی موفقی به اجرا می کنند. مانند تمام فعالیت هایی که در کشور وجود دارد، امکان دارد بعضی ها استاندارد را رعایت نکنند. مانند همان زمان کاری که معمولا هر ۲۰ دقیقه افراد باید جابه جاشوند که ممکن است آن کار انجام نشود.

نظارتی نیست؟

کرمی خودش یک پسر دو سال و نیمه دارد. روز اول زمان محمد دهن آمده بود. به هوش که آمد به پدرش گفته بود فقط لحظه ای را به خاطر می آورد که از ترسین فرار می کرد. مسادر محمد در آن روز شاهد انفجار بوده اما توان انجام دادن هیچ کاری از یادش.

پدر محمد می گوید: هم ترسم جلوی جراحی بود این ترکش بخورد و اوضاع بدتر شود، خیلی می ترسم. او از زور به هلاکت هم تقاضا کرده بود که چشم پسرش را معاینه کند، اما کسی صدایش را نشنید. امین کرمی هم که تخریب چی است، دو سال پیش در چراهه دچار حادثه شد. او می گوید خیلی از دوستانش جلوی چشمش بکتمه کشند.

در اثر انفجار مین، چشم چیچ ۲۵ درصد بینایی را از دست داده گوش هایش آسیب دیده اند و تمام سردرد می گیرد «آقصر که اکثر نواهی هم حد خرد در دو خواهم داشت. دوا و درمان هم ندارد.»

کرمی نگران بچه های کنجا هم است. می گوید: «بچه ها هم می توانند به بچه ها رسیدگی کنند آنها از همه لحاظ در نتکا قرار دارند.» بچه های کنجا هم اینها تنها کودک نبودند که دچار

درچه

گفت و گو با محمود صادقی، مین روب

تورکشی بر رگ بینایی

روزنامه نگار

هر سر برگردم تا آمدم فریاد زدم که علی زین، بیل به صفحه من خورد. متعجب شدم. ۱۱ فروردین ۹۰ بود. محمود و علی در یکی از میدان های مین دهان را در منطقه «جیلان» کار می کردند.

محمود سرپرست تیم بود. «علی که تازه به ما ملحق شده بود همراه بود. زمینی که در آن کار می کردیم شیب تند داشت. کار در آن ارتفاع سخت بود.»

قرار بود اول بالای ارتفاع را پاکسازی کنند و بعد بروند پایین و مین های که ممکن است غلت خورده باشند را پیدا کنند. اما در آن روز بهاری سرپوشت چیز دیگری بر پیشانی آنها نوشته بود. چیزی که هنوز در شقیقه چپ محمود صافقی دیده می شود. «علی در حال حصارلی بود اما ۱۰ سانت پیشتر از آنچه باید بود. رانکند می به پشت سیر نگاه می کردم که ببینم چه باید کرد. سرم را که برگردادم.»

شانس آوردند که ترکش به شششان نرفت. اما اندکی پیش چشمشان ترمو تاز شد. فقط موج غبار و خاک بود. جایی را نمی دیدند. شش هام را گفتند و روی زمین نشستند.

«چهایی که دور بود پودناز ما آمدند و مسیری ایمن درست کردند تا بشکلی آمد. ما ما منتقل کردیم به بیمارستان دهان.»

علی اولی را سا ایولاس بردند که آسیب بیشتری دیده بود. یک ساعت بعد محمود را تعطیل نوربوز و کاتر معالمان کم. معمولا از ۲۵ تا ۳۰ فرودین تعطیل بودند اما این بار قرار بود پروژ خادان شود.

دو شب بستری بود. ۱۴ فروردین در محص شد. علی ضایع هم ۴۸ ساعت بعد از برای ادامه درمان به اهواز رفت.

چشمش آسیب دید. محمود حالا که بعد از چهار سال یاد آن انفجار را مرور می کند، دست می روی پیشانی او آن ترکش یادگاری را که انداره عس است لمس می کند. «روی رگ بینایی است. پزشکان گفتند هیچ ضمیمی نیست که عمل شوی و بینایی ات را از دست ندهی. من هر ریسک کردم.»

در آن انفجار، شن و ماسه ها که به چشمشان فروفت و به بینایی آنها آسیب رساند. اما در نهایت کمسیون تعیین درصد قطع ۹۰ درصد جراحی را پیشنهاد کردند. فقط ترکش یکی از همکاران که هنوز می تواند یک ساعت روی پیش پایست با پاسفاتی بدون درآورد، واحد قطع نشده.

روزی که هسوا ایلام بر از بزرگدر شد چشمه های و دفتر مرسره نگاه کشید. داشت آموزش روستایی نشانگان هم هنوز در راه بیمارستان های تهران هستند. زخم چشم و صورت سینیوا و آلا و ترکش های بدن خیانت مین، پنهون و ناگایا اور انفجار دو سال پیش است. پندر هشمین برای پروژ های دخترش تلاش می کند. زمین روزها پشت بچره می نشیند و با یک کاهی توی حیاط حرف می زند.

«زمان زناوج در یکی از پروژه های نفتی کار می کردم. وقتی خانواده همسرم در مورد کارم تحقیق و بررسی کردند، به این نتیجه رسیدند که کارمند ترکش کت هستم. همه هنرمی می شدند. مگر کار پاکسازی را نتوانم سپاس انجام بدهم. درست است که بسیاری از مدریان شرکت های بیمه کار را برای وزارت دفاع انجام می دهند. اما بازندارد خیلی ها هنوز فکر می کنند مثل پاکسازی مین فقط شامل نفتی هاست.»

محمود می گوید: از آگاهی از خطرات مین، پیامی از جانب مسئولان اعلام نشده، در حالی که سال گذشته رئیس جمهوری در این روز پیام داد، فکر می کنید دلیل سکوت اسامه چه بود؟

برای ما مهم تعمیر انگیز بود. شاید به این دلیل بود که جشن پاکسازی همه استانها را برگزار کنیم. سال قبل آقای رئیسی، جشن مین مرکز مین زدایی اعلام کرد. ۹۹ درصد مناطق پاکسازی شده است. پس وقتی پاکسازی شده باشد، ضرورتی نمی بینیم. خطری مین را گوشزد کنیم.

ولی از بهمن ماه سال گذشته تا ۱۵ فروردین ۹۴ شاهد حوادث متعدد انفجار مین و کشته و زخمی شدن افراد نظامی و شهروندان عادی بودیم.

بصرفه دقیق همین طور است. حداقل آموزش های مربوط به مین، ما می توانیم در برنامه های ما باشد تا شهروندان از خطرات مین آگاه شوند. در ۱۵ روز اول سال جاری پنج خطی نظمی و یک شهروندی بود. این تفرج مین کشته شدند.

گفته می شود بخشی از این مین های کاشته شده حادثه شدند. قبل از این بارها مین و مواد منفجره باقی مانده از جنگ در پنج استان مرزی کردستان، خوزستان، آذربایجان غربی، کرمانشاه و ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

سال ۹۴ با خبر مرگ زوز طهور متش، دختر ۳۳ نفر از مجروحان و ۱۲ نفر از کشته ها در خوزستان عادی بودند. در اثر ۹۳ انفجار گلوله های روستای کمال باغ ناشناسینی کومار شد. ما مهادت است و مین موجود است. در منطقه سه تپان سومار هم پنج مین موجود است. در نهم فروردین، سرباز، جبار همتی در ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

سال ۹۴ با خبر مرگ زوز طهور متش، دختر ۳۳ نفر از مجروحان و ۱۲ نفر از کشته ها در خوزستان عادی بودند. در اثر ۹۳ انفجار گلوله های روستای کمال باغ ناشناسینی کومار شد. ما مهادت است و مین موجود است. در منطقه سه تپان سومار هم پنج مین موجود است. در نهم فروردین، سرباز، جبار همتی در ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

سال ۹۴ با خبر مرگ زوز طهور متش، دختر ۳۳ نفر از مجروحان و ۱۲ نفر از کشته ها در خوزستان عادی بودند. در اثر ۹۳ انفجار گلوله های روستای کمال باغ ناشناسینی کومار شد. ما مهادت است و مین موجود است. در منطقه سه تپان سومار هم پنج مین موجود است. در نهم فروردین، سرباز، جبار همتی در ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

سال ۹۴ با خبر مرگ زوز طهور متش، دختر ۳۳ نفر از مجروحان و ۱۲ نفر از کشته ها در خوزستان عادی بودند. در اثر ۹۳ انفجار گلوله های روستای کمال باغ ناشناسینی کومار شد. ما مهادت است و مین موجود است. در منطقه سه تپان سومار هم پنج مین موجود است. در نهم فروردین، سرباز، جبار همتی در ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

سال ۹۴ با خبر مرگ زوز طهور متش، دختر ۳۳ نفر از مجروحان و ۱۲ نفر از کشته ها در خوزستان عادی بودند. در اثر ۹۳ انفجار گلوله های روستای کمال باغ ناشناسینی کومار شد. ما مهادت است و مین موجود است. در منطقه سه تپان سومار هم پنج مین موجود است. در نهم فروردین، سرباز، جبار همتی در ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

سال ۹۴ با خبر مرگ زوز طهور متش، دختر ۳۳ نفر از مجروحان و ۱۲ نفر از کشته ها در خوزستان عادی بودند. در اثر ۹۳ انفجار گلوله های روستای کمال باغ ناشناسینی کومار شد. ما مهادت است و مین موجود است. در منطقه سه تپان سومار هم پنج مین موجود است. در نهم فروردین، سرباز، جبار همتی در ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

سال ۹۴ با خبر مرگ زوز طهور متش، دختر ۳۳ نفر از مجروحان و ۱۲ نفر از کشته ها در خوزستان عادی بودند. در اثر ۹۳ انفجار گلوله های روستای کمال باغ ناشناسینی کومار شد. ما مهادت است و مین موجود است. در منطقه سه تپان سومار هم پنج مین موجود است. در نهم فروردین، سرباز، جبار همتی در ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

سال ۹۴ با خبر مرگ زوز طهور متش، دختر ۳۳ نفر از مجروحان و ۱۲ نفر از کشته ها در خوزستان عادی بودند. در اثر ۹۳ انفجار گلوله های روستای کمال باغ ناشناسینی کومار شد. ما مهادت است و مین موجود است. در منطقه سه تپان سومار هم پنج مین موجود است. در نهم فروردین، سرباز، جبار همتی در ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

سال ۹۴ با خبر مرگ زوز طهور متش، دختر ۳۳ نفر از مجروحان و ۱۲ نفر از کشته ها در خوزستان عادی بودند. در اثر ۹۳ انفجار گلوله های روستای کمال باغ ناشناسینی کومار شد. ما مهادت است و مین موجود است. در منطقه سه تپان سومار هم پنج مین موجود است. در نهم فروردین، سرباز، جبار همتی در ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

سال ۹۴ با خبر مرگ زوز طهور متش، دختر ۳۳ نفر از مجروحان و ۱۲ نفر از کشته ها در خوزستان عادی بودند. در اثر ۹۳ انفجار گلوله های روستای کمال باغ ناشناسینی کومار شد. ما مهادت است و مین موجود است. در منطقه سه تپان سومار هم پنج مین موجود است. در نهم فروردین، سرباز، جبار همتی در ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

سال ۹۴ با خبر مرگ زوز طهور متش، دختر ۳۳ نفر از مجروحان و ۱۲ نفر از کشته ها در خوزستان عادی بودند. در اثر ۹۳ انفجار گلوله های روستای کمال باغ ناشناسینی کومار شد. ما مهادت است و مین موجود است. در منطقه سه تپان سومار هم پنج مین موجود است. در نهم فروردین، سرباز، جبار همتی در ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

سال ۹۴ با خبر مرگ زوز طهور متش، دختر ۳۳ نفر از مجروحان و ۱۲ نفر از کشته ها در خوزستان عادی بودند. در اثر ۹۳ انفجار گلوله های روستای کمال باغ ناشناسینی کومار شد. ما مهادت است و مین موجود است. در منطقه سه تپان سومار هم پنج مین موجود است. در نهم فروردین، سرباز، جبار همتی در ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

سال ۹۴ با خبر مرگ زوز طهور متش، دختر ۳۳ نفر از مجروحان و ۱۲ نفر از کشته ها در خوزستان عادی بودند. در اثر ۹۳ انفجار گلوله های روستای کمال باغ ناشناسینی کومار شد. ما مهادت است و مین موجود است. در منطقه سه تپان سومار هم پنج مین موجود است. در نهم فروردین، سرباز، جبار همتی در ایلام جان چند نفر از بچه ها را گرفته بعد از این هم باز صدای انفجار شنیده شد.

Table with 2 main sections: 'آمار قربانیان مین در ۹۳ سال' and 'تلفات مردمی ناشی از انفجار مین و مهمات باقی مانده از جنگ از سال ۱۳۶۷ تا ۹۴'. The first table lists types of mines and their counts. The second table lists provinces and their respective casualties.